

αίσθημα καὶ καλλιεργημένας τὰς καλλιτεχνικὰς αὐτῆς διαθέσεις πρὸ πάντων δὲ ἐμπορουμένη τῆς ἱερότητος τῆς ἐντολῆς τῆς, νὰ εἶναι πλήρης αὐταπαρνήσεως καὶ ἀφοσίωσεως ὑπὲρ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν καθηκόντων τῆς. Ἡ τοιαύτη παιδαγωγὸς εἶναι θησαυρὸς ἀκένωτος εὐεργετικῆς δράσεως καὶ ἀγάπης, εἰς τὰς θερμαντικὰς ἀκτῖνας τῆς ὁποίας αἱ νεαρχαὶ τῶν παιδῶν ψυχὰι ζωογονοῦνται καὶ ἀναθάλλουσι θαυμασίως, ἀποφέρουσαι πολλαπλασίους καρπούς.

Ἀφ' οὗ λοιπὸν τοιαύτη εἶναι ἡ ἱερὰ τῆς διδασκάλου ἐντολή, ἀφ' οὗ τοσοῦτον σπουδαῖα εἶναι τ' ἀποτελέσματα τῆς εὐεργετικῆς αὐτῆς δράσεως, ὅποια ὀφείλει νὰ εἶναι ἡ πρὸς μόρφωσιν τοιούτων παιδαγωγῶν φροντίς καὶ μέριμνα τῶν τε διδασκαλείων καὶ τῶν ἐκπαιδευτηρίων ἐν γένει! Τὰ ὑψηλὰ καὶ σπουδαῖα προσόντα τῆς παιδαγωγοῦ δὲν ἀποκτῶνται διὰ τῆς ἐν διαστήματι ὀλίγων μηνῶν ἐκμαθήσεως τῶν ἀρίστων παιδαγωγικῶν συστημάτων. Πολλάκις μάλιστα ἀτελέστεραι μέθοδοι ἀκολουθοῦμεναι εὐστόχως καὶ εὐσυνειδήτως ὑπὸ κελῶν παιδαγωγῶν, ἀποφέρουσι σπουδαιότερα ἀποτελέσματα ἄλλων ἐντελεστέρων μεθόδων ἐφαρμοζομένων ὑπὸ ἀτελῶν διδασκάλων.

Ἡ παιδαγωγὸς ὀφείλει πρῶτον ἐκ φύσεως νὰ εἶναι πεποικισμένη διὰ τῶν πρὸς τὴν ἐντολὴν αὐτῆς ἀφεικτικῶν χαρισμάτων. Κατὰ δεύτερον ὁμῶς λόγον ὀφείλει νὰ ἔχη ἀνατροφὴν εἰδικὴν καὶ παρασκευαστικὴν πρὸς τὸ ἔργον τῆς. Πόσον ἄδικος καὶ ἐπιβλαβὴς διὰ τὴν σπουδαιότεραν εὐδῶσιν τῆς δράσεως τῆς γυναικὸς εἶναι ἡ ἔτι καὶ νῦν παρ' ἡμῖν ἐν τῇ γυναικειᾷ ἐκπαιδεύσει ἐπικρατοῦσα μεγίστη ἐπιπολαιότης! Ὀλίγιστα εἶναι αἱ ὡς πρὸς ταύτην ἀπαιτήσεις ὄλων. Ἐν ᾧ δὲ οἱ νέοι, μετὰ πολυετῆ, εἰδικὴν σπουδὴν καὶ προετοιμασίαν, ὑποβάλλονται εἰς πολλαπλὰς γραπτάς, προφορικὰς καὶ πρακτικὰς ἐξετάσεις, ὅπως παρέχωνται αὐτοῖς τὰ πτυχία καὶ αἱ ἄδειαι τοῦ μετέρχεσθαι τὰ διάφορα αὐτῶν ἐπαγγέλματα καὶ ἔργα, ἐπιπολαιότητα εἶναι ἡ προπαιδεύσις καὶ προετοιμασία τῆς τε μητρὸς καὶ τῆς παιδαγωγοῦ, εἰ καὶ οὐχ ἦττον μετέπειτα πάντες ἀπαιτοῦσιν ὅπως ἀναδειχθῶσιν τέλειαι κατὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν, πρὸς ἃ ἀτελέστατα ἢ καὶ οὐδῶς εἶχον προασκηθῆ.

Ἡ παιδαγωγὸς λοιπὸν ὀφείλει νὰ ἔχη καὶ ἡ ἰδία τελειοποιημένας τὰς τε σωματικὰς καὶ τὰς ψυχικὰς αὐτῆς δυνάμεις, ὅπως κατασταθῆ κατὰλληλος νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν τελειοποίησιν τῶν μαθητηρίων καὶ μαθητῶν αὐτῆς. Ὀφείλει νὰ εἶναι ἐπιτηδεῖα καὶ φίλεργος, νὰ ἔχη δὲ ἐκπαιδευθῆ κατὰ τὰ ἀρίστα συστήματα, δι' ὧν εὐκολώτερον καὶ τελειότερον δύναται νὰ παρακολουθῆ μετέπειτα τὰς προόδους τῆς παιδαγωγίας καὶ νὰ κατανοήσῃ τὰς μεθόδους ἃς πρόκειται

νὰ μεταχειρισθῆ πρὸς μόρφωσιν τῶν ὑπ' αὐτῆς παιδαγωγουμένων. Πρὸ πάντων δὲ ὀλόκληρος ἡ ἀγωγή καὶ ἐκπαίδευσίς τῆς ὀφείλει νὰ τείνῃ, δι' ὄλων αὐτῆς τῶν μέσων, εἰς τὸ νὰ ἐμπνεύσῃ αὐτῇ πρωίμως τὴν ἀγάπην, τὸν ἐνθουσιασμόν τῆς ἐντολῆς τῆς, ὅτε μόνον δύναται ν' ἀνυψωθῆ εἰς τὴν ἀληθῆ αὐτῆς ἀξιοπρέπειαν, νὰ ἐξευγενίσῃ τὸ ἔνεκα πλείεστων λόγων ἐξευτελισθῆν ἐπάγγελμά τῆς, νὰ κατανοήσῃ καὶ συναισθανθῆ τὴν ἱερότητα τῆς ἐντολῆς τῆς, καὶ τέλος ἐν πεποιθήσει νὰ δρᾷ ἐπ' ἀγαθῶ τῶν περὶ αὐτὴν καὶ τοῦ μέλλοντος τῆς φιλάτης αὐτῆ πατρίδος.

Αἰκ. Λαεκαρίου.

ΕΝ ΤΩ ΑΡΣΑΚΕΙΩ

Ὁδηγούμενος ὑπὸ τοῦ κ. Βιώνη, τοῦ σεβαστοῦ ἐπόπτου τῶν ἐν Ἀθήναις παρθεναγωγείων τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρίας, ἐπεσκέφθην τὸ Ἄρσακειον.

Ἐν τῷ προδύμῳ, δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ τῷ εἰσιόντι, ἐπὶ στηλῶν μαρμαρίνων, χρυσοῖς γραμμασι γεγραμμένα ἀνάκεινται τὰ ὀνόματα τῶν προέδρων καὶ συμβούλων τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρίας καὶ τῶν μεγάλων εὐεργετῶν, οἵτινες, φλογεροῦ πόθου ὑπὲρ τῆς γυναικειᾶς παιδείσεως ἐμπορούμενοι, ἐθυσίασαν γενναίως ὑπὲρ αὐτῆς τὸν χρόνον αὐτῶν ἢ τὸ χρῆμα· στίλβουσι τὰ ὀνόματά των ἐπὶ τοῦ μαρμαρίου, ἀλλ' ἡ ἀνάμνησις των στίλβει λαμπρότερα ἐν τῇ ἐθνικῇ εὐγνωμοσύνῃ!

Διὰ μεγάλης ὑαλοφράκτου θύρας εἰσῆλθον εἰς τὴν μαρμαρόστρωτον στοάν, ἐν ἣ ὑψῶνται ἡ προτομὴ τοῦ Ἄρσακη. Ὁ μεγαλῶνυμος ἰδρυτῆς τοῦ ἐπισημοτάτου τῶν ἐν Ἀνατολῇ ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων διὰ τῶν μαρμαρίνων του ὀφθαλμῶν θεωρεῖ τὸ ἔργον τῆς φιλομουσίας αὐτοῦ, ὅπερ, παραδόξως, οὐδέποτε κατὰ τὸν βίον του ἠθέλησε νὰ ἴδῃ διὰ ζώντων ὀφθαλμῶν.

Ἄριστερᾷ, ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Διευθύνσεως, εἰσὶν ἀνητηγμέναί αἱ εἰκόνες τῶν προέδρων τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρίας, τοῦ Γ. Κουντουριώτη, Μεταξᾶ, Μαυροκορδάτου, Λέοντος Μελᾶ, Ῥομπότη καὶ τοῦ ἰδρυτοῦ τῆς Ἑταιρίας Κοκκῶν. . . Τινὲς τῶν ἀνδρῶν τούτων πρὶν μεριμνήσωσι περὶ τῆς εἰρηνικῆς τῶν ἐλληνίδων ἀναπάσεως, ἄλλας μερίμνας βαρυτέρας περὶ ἀναστάσεως τῆς Πατρίδος ἐκυσφόρησαν ἐν τῇ κεφαλῇ των, καὶ αἱ σεβάσμιαι μορφαὶ των, αἱ ἀπαθείς νῦν ἀκίνητοῦσαι ἐν τὸς τοῦ πλαισίου τῶν, συνεσπᾶσθησαν βιαίως ὑπὸ τοῦ αἰσθήματος τοῦ κινδύνου ὁπότε ἤγωνίζοντο ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας. . .

Ἡ διευθύντρια τοῦ Ἄρσακειοῦ κυρία Κλέβε, λίαν φιλοφρόνως ἐφ' ᾧ ἐκφράζομεν αὐτῇ καὶ δημο-

σία τὰς εὐχαριστίας μας, ἐξενάγησεν ἡμᾶς ἀνὰ τὸ οἰκοδόμημα.

Ἡ ἐντύπωσις ἦν ἐμποιεῖ καὶ ἡ ἐπὶ μέρει ἐπίσκεψις εἶνε λίαν εὐάρεστος. Διάδρομοι εὐρεῖς καὶ ὑψηλοί, αἶθουσαι μεγάλαι, διαίσεις τοῦ κτιρίου συμμετρικῆ. Εὐχερῶς ἐννοεῖ τις ὅτι ἀρχῆθεν δι' ὃν προωρίσθη σκοπὸν ὠκοδομήθη, ἐκτιμᾷ δ' ἐπαξίως τὴν μέριμναν καὶ τὴν τέχνην τοῦ ἀνεγείραντος αὐτὸ ἀρχιτέκτονος μακαρίτου Καυταντζόγλου, ὅστις οὐδὲν παρημέλησε ὅπως καταστήσῃ τὸ οἰκοδόμημα εὐάερον καὶ ὑγιεινόν τοιοῦτο δ' εἶνε, πράγματι, ἀπρόσβλητον μείναν ἀπὸ πάσης ἐπιδημίας, καὶ τῆς χολέρας καὶ τοῦ κοιλακοῦ τύφου, καὶ ὅτε ἔτι αἱ φοβεραὶ νόσοι ἐπὶ τῶν πέριξ συνοικιῶν ἐπισκῆψασαι διὰ ζώνης θανατηφόρου περιέσφιγγον αὐτό...

Ἐν τῷ ἰσογαίῳ, ἐπὶ τῶν ἐκατέρωθεν πλευρῶν, εἰσὶν αἱ αἶθουσαι τῶν παραδόσεων. Εἶνε ὥρα μαθήματος. Ἀνοίγμεν θύραν τινά· βλέπομεν τὴν διδασκάλισσαν καὶ τὰς μαθητριάς ἐργαζομένας· ἐγείρονται ἐν σπουδῇ ἐκ τῶν βαθρῶν των, καὶ παρατηροῦσι μετὰ τινος περιεργίας τὸν ἀδιάκριτον, ὅστις ἐτάραξε τοὺς κύκλους των. Αἱ μαθήτριάι ἐδῶ μὲν εἶνε μικραὶ, ἀποπνεύουσαι ἀκόμη τὸ ἄρωμα τῆς μητρικῆς ἀγκάλης, ἀλλαχοῦ δὲ νεανίδες ἐπιχαρίτως φέρουσαι τὴν ἀπλὴν ἀλλὰ κομψὴν στολὴν τῶν συσσίτων. Ἐν τῇ εὐρείᾳ αἰθούσῃ, ὅπου διδάσκονται αἱ τάξεις τοῦ προτύπου, εἶδομεν μικρὸν κοράσιον μέχρις ἐξ ἑτῶν, μὲ ξανθοὺς βοστρύχους καὶ ὀφθαλμοὺς ἐξύπνους, ἰστάμενον μόνον ἐν τῇ γωνίᾳ, ἐστραμμένον πρὸς τὸν τοῖχον.

— Τιμωρία εἶσαι; τὸ ἠρώτησα.

Ἐκίνησε καταφατικῶς τὴν κεφαλὴν του, ἀλλὰ μετὰ τόσης ἀφελείας μετὰ τόσης χάριτος!

Τὶ διέπραξεν ἄρα γὰρ τὸ ἄθωότατον πλάσμα, καὶ κατεδικάσθη ἐπὶ ὥρας νὰ βλέπῃ τοῖχον ἐνώπιόν του, ἀκίνητον λίθινον πέπλον τεταμένον πρὸ τῶν παιδικῶν του ὀφθαλμῶν;... Ὡ! εἶθε αὐτὴ νὰ εἶνε ἡ τιμωρία του, καὶ μηδέποτε νὰ ἴδῃ, μετὰ ἔτη, καθ' ἣν ἐποχὴν ἡ κεφαλὴ του θὰ πληροῦται ὀνείρων καὶ ἡ καρδία του ἐλπίδων, τοῖχόν τινα φοβερώτερον, ἐγειρόμενον ὀγκῶδη καὶ ἀπότομον, ἀποφράττοντα τὸν ὀρίζοντα τῶν πόθων του!...

Ἐν τῇ ὀπισθίᾳ πλευρᾷ κεῖται τὸ ναῖδριον τοῦ καταστήματος τιμώμενον ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἁγίας Ἀναστασίας, ἧς τὸ ὄνομα ἔφερον ἡ σύζυγος τοῦ Ἀρσάκη. Εἶνε μικρὸν ἀλλὰ κομψότατον, καὶ μετ' ἄκρας φιλοκαλίας ἐσκευασμένον· διαφαίνεται ἐν αὐτῷ ἡ γυναικεία καλαισθησία· ἀποπνεῖ τὸ θελκτικὸν καὶ ποιητικὸν ἐκείνο ἄρωμα ὅπερ τόσον καταγοητεύει τοὺς ἐπισκεπτομένους ἐρημικὰ ἐξωκλήσια. Αἱ μαθήτριάι ἐκκλησιαζόνται τακτικῶς ἀνὰ πᾶσαν κυριακὴν ἢ ἑορτὴν. Ἴστανται ὀρθαί, ἐν διπλῇ γραμμῇ, καὶ παρ' ἐκάστην τάξιν ἡ οἰ-

κεῖα διδασκάλισσα· ἡ διευθύντρια καὶ τὸ ἄλλο προσωπικὸν τῆς διευθύνσεως ἴστανται ὀπίσω, εἰς τὸ κυκλοτερές βάθος. Τὴν λειτουργίαν ψάλλουσιν αἱ μαθήτριάι καὶ αἱ διδασκάλισσαι. Ὅποιον δὲ θέλητρον ἐνέχει τοῦτο δύνανται νὰ ἐννοήσωσι μόνον οἱ ἐν μονῇ κλογογαίων ἀκούσαντες διὰ γλυκείας, διαυγοῦς καὶ περιπαθοῦς φωνῆς μελωμένην τὴν ἱερὰν ἀκολουθίαν. Πόσον οἱ κατασκευαστικοὶ ἐκείνοι τόνοι ἀπέχουσι τῶν κραυγῶν ἱεροψαλτῶν τινῶν! Πόσον εὐχαριστεῖται εἰς τότε διότι εἶνε Χριστιανός!..

Ἐπιστρέφομεν, καὶ διὰ λιθίνης κλίμακος κατερχόμεθα εἰς τὰ δωμάτια, ἅτινα χρησιμεύουσιν ὡς ἱματιοφυλάκι. Ἐκάστη μαθήτρια ἔχει ἴδιον ἐρμάριον, φέρον τὸ ὄνομα αὐτῆς. Ἄκρα ἐν πᾶσι καθαριότης. Αἱ μαθήτριάι ὑποχρεοῦνται νὰ βράψωσι διὰ τῶν ἰδίων χειρῶν τὰ ἐνδύματα αὐτῶν, ἐφ' ὅσον δύνανται, ἀλλὰ τοῦτο ἐλάχιστα ἀνακουφίζει τὸ ἰδιαίτερον ἐργαστήριον ὅπερ ἐκτελεῖ πάσας τὰς ῥαπτικὰς ἐργασίας τοῦ καταστήματος, ἀδιακόπως ἐργαζόμενον.

Ἀνερχόμεθα εἰς τὸ ἰσόγειον, καὶ δι' ἐτέρας λιθίνης κλίμακος κατερχόμεθα εἰς τὸ ἐστιατόριον. Εἶνε εὐρεῖα ὑπόγειος αἶθουσα πλήρης τραπέζων, εἰς ἣν παρακάθηται αἱ μαθήτριάι κατὰ τάξεις μετὰ τῶν οικειῶν διδασκαλισσῶν. Ἐφ' ἐκάστης τραπέζης παρατίθεται πρόχους πλήρης ὕδατος ἐπάργυρον δὲ κύπελλον πρὸ ἐκάστης μαθητριάς. Ὑάλινον ποτήριον τίθεται πρὸ ἐκείνων μόνον, αἷτινες κατ' ἀνάγκην ποιοῦνται χρῆσιν οἴνου.

Ἐκ τοῦ κανονισμοῦ βλέπομεν ὅτι τὰ τῆς ἐσωτερικῆς διαίτης ἔχουσιν ὡς ἐξῆς.

«Αἱ σύσσιτοι ἐγείρονται τῆς κλίνης τὸν μὲν χειμῶνα τῇ 6 ὥρᾳ π. μ. τὸ δὲ θέρος τῇ 5ῃ. Ἄμα δὲ ἐνδυσθῆσαι συνέρχονται ὅλαι ὁμοῦ εἰς προσευχὴν παρούσης καὶ τῆς Διευθύντριας. Μετὰ ταύτην προγευματίζουσι, καὶ εὐθὺς ἄρχονται τῆς μελέτης διαρκούσης μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς διδασκαλίας. Γευματίζουσι τὴν 12ην καὶ δειπνοῦσι τὴν 6 ὥραν μ. μ. τηρουμένων τῶν περινηστείας διατάξεων τῆς ἡμετέρας ἐκκλησίας. Δίδεται τροφή καθαρά, ἀκούσα καὶ ὑγιεινὴ, ἐπιτηρουμένη συνεχῶς ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ ἰδίως ὑπὸ τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς.

«Κατὰ τὴν 7 μ. μ. ὥραν τὸν χειμῶνα καὶ τὴν ὀγδόην τὸ θέρος, ἄρχονται τῆς μελέτης ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ἀρμοδιῶν ἐπιμελητριῶν καὶ διδασκαλισσῶν καὶ μελετῶσι μέχρι τῆς 10ῆς ὥρας, ὅτε προσευχῆς γενομένης ἀπέρχονται εἰς τὴν κλίνην των.»

Δι' εὐρείας κλίμακος ἀνερχόμεθα εἰς τοὺς κοιτῶνας τῶν μαθητριῶν. Ἐντός αἶθουσῶν μεγάλων ἢ μικροτέρων εἰσὶ παρατεταγμένοι σιδηραὶ ὁμοιόμορφοι κλίνας, ὧν τὰ προσκεφάλαια καὶ αἱ σινδόνες λάμπουσιν ἐκ χιονώδους λευκότητος. Ὁ εἰς-

ερχόμενος εἰς τοὺς κοιτῶνας τούτους καταλαμβάνεται ὑπὸ σεβασμοῦ εἰσδύει εἰς τὸ ἄσυλον τῆς παρθενικῆς ἀγνότητος, ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐκάς εἰσὶν οἱ βέβηλοι στοχασμοί. Ἐπὶ τῶν πλείστων κλινῶν ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν ἐκάστης μαθητριάς ἀνήρτηται εἰκονισματιον τῆς παναγίας. Ὡ! αἱ καλαὶ κόραι! Κατακλίνονται ὑπὸ τὴν χάριν τῆς Θεομήτορος, ἀποκοιμώμεναι ἐμπιστεύονται τὴν ψυχὴν των εἰς τὴν Ἁγνὴν-Παρθένον!... Τίς οἶδεν ἂν τὴν νύκτα τινῶν τὰ χεῖλη, ἐν ὄνειρῳ, δὲν ψελλίζουσι προσευχὴν!...

Παρὰ τοὺς ἐπὶ τῆς πλευρᾶς τῆς ὁδοῦ Παρθενωγαγείου κοιτῶνας κεῖται τὸ νοσοκομεῖον. Ἀνησυχία τις εἶχε καταλάβῃ τὴν ψυχὴν μου καθ' ἣν στιγμὴν εἰσπρόχουμι εἰς αὐτό. Ποῖον ἄρα γε δυστυχές κοράσιον κεῖται κλινῆρες; Τί ὄνειρον ἄρα γε νὰ βλέπῃ ἡ ταλαίπωρος μήτηρ του, μακρὰν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ἢ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ, ἐν ᾧ τὸ προσφιλές της ὄν, ὠχρόν, μὲ ὀφθαλμοὺς ἐσθεσμένους καὶ δακτύλους ἀπεστεωμένους ἐπικαλεῖται ἐκ βάθους καρδίας αὐτήν; Γυναῖκες ἄλλαι ἴστανται παρὰ τὴν κλινὴν του, νοσοκόμοι ἀφωσιωμένοι, ἀλλὰ νοσοκόμοι μόνον καὶ ὄχι μητέρες. Πόσαι κόραι, βαρεῖαν κλίνουσαι τὴν κεφαλὴν των, ἀνεπόλησαν ἀπὸ τοῦ δωματίου ἐκείνου τὴν πατρικὴν ἐστίαν, καί, ἐν τῇ παραφορᾷ τοῦ πυρετοῦ, εἶδον περὶ αὐτάς προσφιλεῖς μορφάς, αἵτινες τὴν πρῶτον ἐξηρανίσθησαν! Εἰσῆλθεν ἄρα γε ποτὲ ἐκεῖ ὁ φοβερός ἐπισκέπτης ὁ φέρων κατόπιν του δάκρυα καὶ ὀλοφυροῦς: Ἐκενώθη ποτὲ κλινὴ τις ἐκ τούτων ὅπως πληρώσῃ διὰ σώματος ἀβροῦ μικρὸν τινα λάκκον τοῦ νεκροταφείου;

Εὐτυχῶς οἱ φόβοι τῆς φαντασίας μου δὲν ἐπηλήθευσαν. Ἐν τῷ νοσοκομείῳ εὗρομεν μίαν μόνην κόρην καὶ ταύτην ἀναρρώσασαν καὶ καθήμενὴν ἐπὶ ἔδρας. Ἄμα ἰδούσα ἡμᾶς ἠγέρθη ἐν σπουδῇ, καὶ ἡ αἰδῶς ἐπανήγαγεν ἐπὶ τῶν παρειῶν τὸ ἐρύθημα, ὅπερ εἶχεν ἀφαιρέσῃ ἡ ἄρρωστία.

Ἀκούομεν κρότον σκεπάροιο. Οἱ ξυλουργοὶ κατασκευάζουσι ἐξέδραν τινὰ κλιμακωτὴν ἐφ' ἧς ἢ καθήσωσιν αἱ μαθήτριάς τὴν ἡμέραν τῆς τελετῆς. Παρασκευάζονται δι' αὐτὴν ἐσπευσμένως αἱ λευκαὶ στολαὶ τῶν συσσίτων μαθητριῶν ἐξ ἐγχαυρίου ὑψίσματος. Ἀκούομεν γλυκειᾶς φωνᾶς νεανίδων ἐν χορῷ ψαλλουσῶν ἐκκλησιαστικὰ τροπάρια. Ἐν ᾧ κατερχόμεθα, ἀπὸ θύρας τινὸς ἀνοίχθεισης ἐκπέμπονται μελωδικοὶ φθόγγοι κλειδοκυμβάλοιο.

Εἶνε καιρὸς ν' ἀπέλθωμεν ζητοῦμεν πληροφορίας τινὰς εἰσέτι. Τὸ προσωπικὸν τῆς διδασκαλίας καὶ διευθύνσεως συνίσταται ἐξ ὀγδοήκοντα προσώπων. Οἱ εὐεργέται τοῦ κατὰστήματος εἰσὶ περὶ τοὺς τριακοσίους, περὶ τοὺς δέκα δὲ οἱ μεγάλοι εὐεργέται. Διευθύντρια ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Παρθενωγαγείου ἐγένοντο κατὰ χρονολικὴν τάξιν αἱ κυραὶ Πιτχάκη, ἡ Ἀγγλὶς Κανόν, ἡ Σεβαστή

Μάνου, ἡ Ἀμεναῖς Καβανιάρη, ἡ Κίτσου καὶ ἡ νῦν διευθύντρια κυρία Κλέβε.

Ἐληξεν ἡ ὥρα τοῦ μαθήματος, καὶ πολλὰ τῶν μαθητριῶν ἀνθηραὶ τὴν ὄψιν, ζωηραὶ, μεταβαίνουσι ἰπὸ διαδρόμου εἰς διάδρομον. Δὲν ἔχουσι τὸ κατηφές ἐκεῖνο ἐξωτερικόν, τὸ ἦθος ἐκεῖνο τῆς ὀρφανίας, ὅπερ ἔχουσιν αἱ κόραι μακρὰν τῶν μητέρων. Ἐν τῷ σχολείῳ εὗρον ἄλλην οἰκογενεῖαν. Κατ' ἄρχάς, ὅτε ἦλθον μικραὶ, ἴσως ἔχυσαν πικρὰ δάκρυα· τὸ Ἀρσάκειον ταῖς ἐράνην δεσμοτήριον καὶ αἱ διδασκάλισσαι δεσμοφύλακες. Ἀλλὰ τότε, ὅταν ἔλθῃ, μετὰ τὰς ἀπολυτηρίου ἐξετάσεις, ἡ στιγμὴ τῆς ἀναχωρήσεως, ἡ στιγμὴ τοῦ πικροῦ ἀποχωρισμοῦ, θὰ χύσωσιν ἔτι θερμότερα δάκρυα ἀπερχόμεναι αὐτοῦ...

Ὡ, πόσαι ἐκ τῶν νεανίδων τούτων ἄς βλέπω σκιρτώσας, ὅταν εἰσέλθωσιν εἰς τὴν κοινωνίαν, ἐν ταῖς ὀδυνηραῖς στιγμαῖς τῆς θλίψεως ἢ τῆς ἀπογοητεύσεως θ' ἀναμνησθῶσι μετὰ πόθου τοῦ ἀφελοῦς εὐτυχοῦς μαθητικοῦ βίου, ὅποτε ἡ λύπη ἦτο μικρά. ὅπως καὶ ἡ καρδία των ἡ δυναμένη νὰ φέρῃ αὐτήν!... Πόσαι σκιρτώσας κορασίδες ἄλλοτε ἐν αὐτῇ τῇ αὐλῇ, δέσποιναι ἤδη, ἀπολαύσασαι τοῦ βίου ἀναπολοῦσι μετὰ συγκινήσεως τὴν ἡρεμον ἐκείνην εὐτυχίαν!... Χρυσοὶ παιδικοὶ καὶ ἐφηβικοὶ χρόνοι! εἰσθε ἡ αὐγὴ τῆς ζωῆς, καὶ ἔχετε ὅλην τὴν χάριν, τὴν ποιήσιν, τὴν ῥοδίζουσαν γοητείαν τῆς αὐγῆς τῆς ἡμέρας!...

A. Π. Κ.

ΣΕΙΣΜΟΙ

ΤΑ ΗΦΑΙΣΤΕΙΩΔΗ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ

ὁ ὄργανισμὸς τῆς γῆς

B'

Ὅλκιαι κυκλωτερεῖς διαρρήξεις τοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς. — Αἱ τρεῖς διαρρήξεις τοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς ἐν εἴδει κυκλωτερῶν ἡφαιστειωδῶν γραμμῶν, ἐφ' ὧν ὑπάρχουσι τὰ ὑψηλότερα ὄρη καὶ πάντα σχεδὸν τὰ ἐν ἐνεργείᾳ ἡφαιστεια τῆς γῆς. — Σπουδαίωτες τῶν ἡφαιστειωδῶν αὐτῶν γραμμῶν ὡς πρὸς τὴν ἐρμηνείαν πολλῶν σεισμικῶν φαινομένων. — Ὁ βαθμιαῖος σχηματισμὸς ὀρέων, πεδιάδων καὶ θαλασσῶν. — Πλήθυμυραι καὶ κατακλυσμοὶ ἐκ τῆς αἰφνιδίας ἀναδύσεως ὀρέων καὶ χερσονήσων. — Ἐπιστημονικὴ ἐξήγησις τοῦ κατακλυσμοῦ.

Αἱ μεγαλείτεροι ἀλλοιώσεις καὶ διαταράξεις εἰς τὸν στερεὸν φλοιὸν τῆς γῆς ἐγένοντο εὐτυχῶς πρὸ τῆς ἐμφανίσεως ἔτι τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς. Ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς στερεοποιήσεως, ὡς εἴπομεν, ὁ φλοιὸς ἦν λεπτότατος καὶ ἐκάστη σύμπτυξις καὶ συρρίκνωσις αὐτοῦ ἐγένετο εὐχερῶς εἰς μέγαν βαθμὸν καὶ εἰς μεγάλην ἔκτασιν ἐν εἴδει ἐκτεταμένων βωγμῶν καὶ διαρρηξέων. Αἱ πτυχαὶ καὶ αἱ ρωγαὶ ἦσαν μέγισται, αἱ καθιζήσεις καὶ αἱ ἐξοχαὶ ὑπερμεγέθει· τότε ἐσχηματίσθησαν τὰ ὑψηλότερα ὄρη, διότι ὁ φλοιὸς τῆς γῆς